

**YAŞ SEBZE VE MEYVE TİCARETİNİN DÜZENLENMESİ VE
TOPTANCI HALLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMENİN BAZI MADDELERİNİN
DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 14.6.1998 Sayı: 23372)

Kanun No
4367

Kabul Tarihi
11.6.1998

MADDE 1.— 24.6.1995 tarihli ve 552 sayılı Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut dördüncü fıkra beşinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

Malların belediye sınırları veya mücavir alanlar içerisinde perakende olarak satışı yapanlar, bunların toptancı halden satın alındığını belgelemek zorundadırlar.

Birinci ve ikinci fıkra hükümlerine aykırı eylemleri tespit edilen nakliyeciler ve ambar sahiplerinin tasarrufu altındaki her türlü nakil vasıtaları, trafik ruhsatnameleri alıkonarak toptancı hal müdürlüklerince yedi, hakem kurulu kararıyla onbeş gün süreyle parka çekilmek suretiyle faaliyetten men edilir. Eylemin tekrarı halinde bu süreler iki katı olarak uygulanır. Bu araçlarda bulunan mallar hakkında 17 nci maddenin üçüncü fıkrasına göre işlem yapılır.

MADDE 2.— 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Toptancı hallerde satışlar; üreticiler, üretici birlikleri, komisyoncular ile kendi nam ve hesaplarına olmak üzere yaş sebze ve meyve toptan ticareti ile iştigal eden gerçek ve tüzelkişiler tarafından yapılır.

Birinci fıkrada sayılan kişi ve kuruluşların yaptıkları satışlarda fatura düzenlememeleri veya eksik fatura düzenlemeleri halinde mal bedelinin % 25'i oranında belediye payı tahsil olunur. Eylemin tekrarı halinde, ayrıca, 21 inci maddeye göre yapılmış bulunan işyeri tahsisi belediye encümenince iptal edilir.

MADDE 3.— 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 16. – Toptancı hallerde faaliyet gösteren komisyoncuların satış bedeli üzerinden alacakları komisyon oranı taraflarca serbestçe tespit edilir.

Gerekli görülmesi halinde komisyon oranının tavanı Bakanlıkça belirlenir.

MADDE 4.— 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 17 nci maddesinin birinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Toptancı hallerde satılan malların toptan satış bedelinin % 2'sini geçmemek şartıyla belediye meclislerince düzenlenecek tarifeye göre belediye payı tahsil edilir. Bu şekilde tahsil edilen paylardan en az %10'u, izleyen yıl belediye bütçesine toptancı hal ihtiyaçları için harcanmak üzere ödenek olarak konur ve yalnız bu amaçla harcanır.

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde toptancı hal dışında malların toptan veya her ne şekilde olursa olsun toptancı halden satın alınmadan perakende satışa sunulduğunun tespiti halinde, malların toptancı hale girişi sağlanarak hal müdürlüğüne açık artırma ile satışı yapılır veya yaptırılır. Bu durumda belediye veya işletme payı % 25 olarak uygulanır.

Üçüncü fıkra çerçevesinde görevlilerce yakalanan malların hal müdürlüğüne satılarak elde edilen hâsılatından alınacak belediye payının yarısı malları yakalayan görevliler arasında eşit oranda ödül olarak dağıtılır.

Hal müdürlüğü, üçüncü fıkraya göre malın hale girişi ve satışı ile ilgili olarak yapılacak işlemleri hakem kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde düzenlemeye yetkili ve görevlidir. Belediye sınırları ve mücavir alanlar içerisinde toptan veya perakende mal satmak üzere münhasıran fatura veya müstahsil makbuzu ile üreticilerden mal satın alanlar satış işlemine başlamadan önce bunları fatura veya müstahsil makbuzu örnekleriyle toptancı hal müdürlüklerine bildirmek zorundadırlar. Bu durumda malların toptancı hale girişi yapılmaz ve fatura veya müstahsil makbuzunda gösterilen bedel üzerinden % 15 oranında belediye payı tahsil olunur. Bildirim yükümlülüğünün ilgililerce yerine getirilmemesi veya miktar ve değer yönünden gerçeğe aykırı bildirimde bulunulması hallerinde, belediye payı malların hakem kurullarınca tespit edilecek gerçek değer ve miktarları üzerinden % 30 oranında uygulanır.

MADDE 5.— 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 19 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Toptancı haller hal müdürü ve yeterli sayıda personelden oluşan hal müdürlüğü tarafından yönetilir. Belediyelerce, münhasıran toptancı hal veya bu çerçevedeki denetim hizmetlerinin yerine getirilmesinde istihdam edilmek üzere toptancı hal müdürüne bağlı toptancı hal zabıtası görevlendirilir. Hal zabıtası olarak görevlendirilecek personelin sayısı, çalışma usul ve esasları ile bu konudaki diğer hususlar, İçişleri Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlıkça kararlaştırılır.

Hal müdürünün ziraat, ekonomi, tarım ekonomisi, gıda mühendisliği, işletme ve pazarlama konularından birinde dört yıllık yükseköğrenim görmüş olması, konusu ile ilgili en az beş yıllık tecrübeye sahip bulunması ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerindeki şartları taşıması zorunludur.

MADDE 6.— 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesinin birinci ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye yeni bir fıkra eklenmiştir.

Toptancı hallerde bu Kanun Hükmünde Kararname ile kendisine verilmiş bulunan görev ve yetkileri kullanmak, ortaya çıkan anlaşmazlıkları çözümllemek ve kendisine intikal eden konularda görüş bildirmek üzere bir hakem kurulu oluşturulur.

Hakem kurulunun görevleri, yetkileri, seçimi, çalışma usul ve esasları, kurul üyelerine belediye bütçesinden ödenecek huzur haklarının parasal miktarı ile kurulun karar verme ve kurul kararlarına karşı yapılacak itirazların şekil ve sürelerine ilişkin hususlar Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Belediyeler, hal müdürlüğü nezdinde hakem kurullarına uygun bir çalışma yeri ve ihtiyaç duyulan malzeme ve demirbaşları sağlamakla yükümlüdürler.

MADDE 7.— 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 25 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Toptancı hal zabıtasının semt pazarlarının denetlenmesi yetkisi saklı kalmak kaydıyla büyükşehir teşkilâtı bulunan şehirlerde bu Kanun Hükmünde Kararname gereğince toptancı hal dışında yapılacak her türlü denetim, ceza uygulama ve buna ilişkin para cezası tahsil etme yetkisi büyükşehir belediyelerine ve yetki alanları ile sınırlı kalmak kaydıyla ilçe belediyelerine aittir.

MADDE 8.— 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4128 sayılı Kanununun 2 nci maddesiyle değişik 26/A maddesinin birinci fıkrasının sondan ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Hal dahilinde faaliyetten men'e ilişkin belediye encümeni, hal hakem kurulu ve hal müdürü kararları hakkında da aynı usul uygulanır ve faaliyetten men kararı belediye görevlilerince yerine getirilir.

MADDE 9.— 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin son fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

Yapılan denetim sonuçlarına göre Bakanlıkça verilecek talimatlara belediyeler uymak zorundadır.

MADDE 10.— 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici 2 nci madde ilave edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2.— Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü ve 19 uncu maddelerine göre yapılacak düzenlemeler ile 20 nci maddesine göre çıkarılacak yönetmelikler altı ay içinde çıkarılarak yürürlüğe girer.

MADDE 11.— Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12.— Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
47	66	398
50	75	7
53	97	372: 390
54	98	27: 50
	100	250: 276
	101	308: 349, 350: 354

I- Gerekçeli 638 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 97 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Adalet ve İçişleri, Esas Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/735